

Kakovost življenja slovenskih bolnikov s tumorji lobanjske baze. Medkulturna prilagoditev in validacija z vprašalnikom za lobanjsko bazo

Vozel D, Urbančič J, Battelino S, Božanić Urbančič N, Steiner N, Felbabić T, Bošnjak R

Izhodišča. Tumorji lobanjske baze se pogosto kažejo kot huda telesna obolevnost in poslabšanje kakovosti življenja. Z boleznijo povezano kakovost življenja lahko merimo z vprašalniki, specifičnimi za bolezen, npr. z vprašalnikom za lobanjsko bazo (*angl. skull base inventory, SBI*).

Bolniki in metode. Raziskava je bila sestavljena iz dveh delov: (1.) medkulturna prilagoditev in psihometrično testiranje slovenskega SBI (SBI-SLO) in (2.) ocenjevanje kakovosti življenja pri tumorjih lobanjske baze. SBI-SLO sta izpolnjevali dve skupini: (1.) odrasli bolniki brez predhodnega zdravljenja sprednje, sprednjestranske in/ali sredinske lobanjske baze in (2.) zdrave osebe za kontrolo. Pri bolnikih s tumorji lobanjske baze smo nadalje analizirali razlike v skupni oceni SBI-SLO in ocenah domen med (1.) benignimi in malignimi tumorji ter (2.) makroadenomi hipofize in drugimi benignimi tumorji.

Rezultati. 59 bolnikov (46 % moških, 54 % žensk, srednja starost 57,7 let) in 47 oseb iz kontrolne skupine (49 % moških, 51 % žensk, povprečna starost 42,2 let) je izpolnilo SBI-SLO, ki je izkazal odlično stopnjo notranje skladnosti (Cronbachov alfa = 0,924) in odlično zanesljivost pri ponovnem testiranju (korelacijski koeficient znotraj razreda [ICCA] = 0,952). Diskriminatorno validnost smo potrdili ($p = 0,000$). Skupna ocena SBI-SLO, ocena čustvene, druge in družinske domene so bile nižje pri malignih tumorjih kot pri benignih ($p = 0,031$, $p = 0,038$, $p = 0,008$ in $p = 0,046$). Makroadenom in drugi benigni tumorji so se razlikovali le v oceni nevrološke domene ($p < 0,05$).

Zaključki. Tumorji lobanjske baze, zlasti maligni, lahko bistveno poslabšajo kakovost bolnikovega življenja. SBI je ključno orodje za ocenjevanje kakovosti življenja, ki je na voljo tudi v slovenščini.